

følgelig maatte kunne komme frem for Domstolene. Det, som Ministeriet efter Loven har at gjøre, er alene at paasee, om 9 Gaarde ere folgte, og det under de Betingelser, som Loven kræver, og om Forholdet der overhovedet er, som det skal være, thi dette er en reen administrativ Sag og ikke noget Retspørgsmaal. Grunden til, at jeg i denne Sag har taget Ordet, er den, at jeg finder det lidet heldigt, ja endog meget betænkeligt at komme ind paa denne Dei, saaledes igjennem mindre Love. at klare Tvivl med Hensyn til ældre Love. Jeg skal gjerne indrømme, at saaledes som den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) har tænkt at ordne Forholdet, vil der komme en større Tydighed ind i den nye Bestemmelse, og Stillingen vil blive en anden end den, som jeg oprindeligt havde tænkt mig, vilde fremkomme efter det foreliggende Forslag, men desuagtet kan jeg ikke tilraade at gaae ind paa Forslaget, uagtet jeg i Realiteten er fuldkommen enig med Forslagsstilleren.

Indenrigsministeren: Jeg skal ikke her komme ind paa den Sag, der forleden var paa Dagsordenen, nemlig en Forespørgsel, der blev stillet til mig af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen); jeg skal kun bemærke, at jeg ikke i Noget af det, der idag er anført, har fundet tilstrækkelig Grund til at fravige den Overbevisning, som jeg dengang udtalte. Jeg skal saameget mindre komme ind paa den nævnte Sag, som jeg maa være aldeles enig med de ærede Talere, der have yttret sig derhen, at Indenrigsministeriets Mening i saa Henseende ingenlunde havde den afgjørende Betydning, som den ærede Forslagsstiller syntes at befrygte. Jeg er nemlig enig i, at Sagen i ethvert Tilfælde maa kunne bringes for Domstolene; jeg mener navnlig, at, selv om den Indenrigsminister, der til sin Tid maatte komme til faktisk at besvare Spørgsmaalet, skulde komme til det samme Resultat som jeg, at § 2 i Loven af 19de Febr. 1861 var anvendelig med Hensyn til det Gods, som det foreliggende Forslag omhandler, saa vilde denne hans Afgjørelse kun angaae Spørgsmaalet om, hvorvidt vedkommende Godseier,

ved at indtage en Forbød til fri Benyttelse, overtraadte Fæstelovgivningen, men den vilde i intet Tilfælde kunne angaae det Spørgsmaal, hvorvidt han ved en saadan Indtagelse krænkede dens Ret, der maatte eie de til Fæstejorderne hørende Bygninger. Jeg begjærede iøvrigt nærmest Ordet for i al Korthed at tage til Gjemmelse mod et Par Ytringer af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Han udtalte, at man ved en Række administrative Misbrug havde søgt at forskaffe Eieren af den her omhandlede Art af Gods en større Raadighed over Fæstegaardene. Jeg maa tilstaae, at, uagtet jeg i ikke saa Alar har havt med de herhenhørende Sager at gjøre, er noget Saadant mig aldeles ubekendt; jeg veed kun, at Administrationen har havt med disse Forhold at gjøre, deels derved, at den flere Gange har funden sig foranlediget til at beordre justittel Undersøgelse mod Besidderen af det omhandlede Gods, naar han ikke i rette Tid bortskæftede det, og jeg veed fremdeles, at min høitagne Formand i Ministeriet har indledet Forhandlinger med vedkommende Behøvsbefidder, for om muligt at formaae ham til at afhænde Godset paa billige Vilkaar, saa at den Fæsteafsløningslov, som dengang var paatænkt, kunde blive unødvendig. Andre administrative Indgreb i disse Forhold ere mig ikke bekendte, og jeg kan altsaa ikke indrømme, at der er steet noget administrativt Misbrug i saa Henseende. Mine Ytringer om, at en Lov som den foreliggende, hvilken jeg ikke betragter som en Lov, der tilsigter at hæve nogen Tvivl om en ældre Lovbestemmelses Forstaaelse, men som en ny Lovbestemmelse; ikke kan have tilbagevirkende Kraft, havde nærmest til Hensigt at opfordre den ærede Forslagsstiller til i saa Henseende at være paa sin Post; jeg brugte dem ikke for derved at dække nogen gjort Gjerning, der ikke skulde kunne gjøres om. Jeg erklærede udtrykkelig forleden Dag, og det forholder sig ogsaa saaledes, at det Spørgsmaal, om § 2 i Loven af 19de Februar 1861 er anvendelig paa den her omhandlede Art Forb eller ikke; ikke har foreligget Ministeriet. Ligesom jeg ikke kan indrømme Rigtigheden af det Udtryk, der af den ærede Forslagsstiller og flere ærede Talere er brugt, at